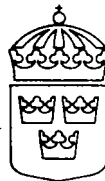

Försvarsutskottets betänkande

1988/89:FöU16

Tilläggsbudget II inom försvarsdepartementets område

1988/89
FöU16

Sammanfattning

I betänkandet behandlar och tillstyrker utskottet regeringens förslag i proposition 1988/89:125, bilaga 3, om anvisning på tilläggsbudget II för budgetåret 1988/89 av medel för anskaffning av ett transportflygplan för speciella transporter för kungahuset, riksdagen och regeringen m.fl. Ett häremot stående motionsyrkande avstyrks.

Till betänkandet har fogats en reservation.

FJÄRDE HUVUDTITELN

Propositionen

I proposition 1988/89:125, bilaga 3 (försvarsdepartementet) har regeringen – efter föredragning av statsrådet Roine Carlsson – föreslagit riksdagen att till Anskaffning av transportflygplan på tilläggsbudget II för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag på 70 000 000 kr.

Motionen

I motion 1988/89:Fö20 av Paul Cizuk och Inger Schörling (båda mp) yrkas att riksdagen avslår framställningen i proposition 1988/89:125 om ett reservationsanslag på 70 000 000 kr. i tilläggsbudget II för anskaffning av transportflygplan.

Utskottet

Det statsägda flygplan som i dag används vid speciella transporter för kungahuset, riksdagen och regeringen m.fl. är av typ Fairchild Merlin IV C. Detta flygplan, som anskaffades av flygvapnet år 1986, tar i standardutförande endast 19 passagerare och bedöms vara för litet och trångt för ändamålet. Bl.a. är takhöjden i kabinen så låg att passagerarna inte kan stå upprätta. Flygplanet saknar dessutom ändamålsenlig sambands- och säkerhetsutrustning och har en begränsad flygräckvidd.

Försvarsministern anser att det bör anskaffas ett nytt ändamålsenligare flygplan för de speciella flygtransporter varom här är fråga. Anskaffningen föreslås göras av försvarets materielverk. För den operativa driften och

vidmakthållandet av flygplanet bör flygvapnet bära ansvaret och chefen för flygvapnet svara för kostnaderna härför i den mån de inte täcks genom debiteringar av flygtimkostnader hos beställare.

I motion Fö20 yrkas att riksdagen avslår propositionen i här behandlad del. Motionärerna anför bl. a. att Sverige bör vara ett föregångsland när det gäller att värna livsmiljön. Flygtrafiken utgör, framhåller de, en stor belastning för miljön genom stor bränsleförbrukning per personkilometer, buller, bränsledumping, läckage av glykol och urea från flygplatser osv. Med tanke på detta bör svenska representationsresor i första hand företas per båt eller järnväg. Vid nödvändiga flygresor bör reguljära eller chartrade trafikflygplan användas. Enligt motionärernas mening bör statens järnvägar ha i uppdrag att tillhandahålla två till tre välutrustade och komfortabla särskilda vagnar för kungahuset, regeringen och riksdagen att användas vid representationsresor inom Europa. För sjöresor bör, anser motionärerna, på sätt som redan nu sker något av flottans fartyg kunna brukas.

Utskottet har ingen erinran mot anskaffning av ett nytt flygplan för de speciella transporter som anges i propositionen. Eftersom flygplanet utformas och utrustas för att tillgodose andra än militära krav bör såsom föreslås i propositionen medel för anskaffning av flygplanet och för täckande av tillkommande kostnader för att tillgodose speciella säkerhetsskyddsåtgärder tillföras utanför den militära utgiftsramen.

Utskottets ställningstagande innebär ett avstyrkande av motion Fö20 (mp). Enligt utskottets mening kan av tidsskäl de resor för vilka det nya transportplanet är avsett endast i mycket begränsad utsträckning genomföras med andra transportmedel än flyg. Ett avstående från anskaffningen saknar därmed betydelse från miljöskyddssynpunkt. Därtill kan resenärernas säkerhet tillgodoses lättare och bättre genom användande av ett särskilt för ändamålet avsett flygplan än vad som är möjligt vid utnyttjande av reguljära och chartrade trafikflygplan och andra i motionen förordade transportmedel.

Hemställan

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till propositionen och med avslag på motion 1988/89:Fö20 till *Anskaffning av transportflygplan* på tilläggsbudget II för budgetåret 1988/89 anvisar ett reservationsanslag på 70 000 000 kr.

Stockholm den 18 april 1989

På försvarsutskottets vägnar

Arne Andersson

Närvarande: Arne Andersson i Ljung (m), Roland Brännström (s), Ingvar Björk (s), Iréne Vestlund (s), Kerstin Ekman (fp), Gunhild Bolander (c), Barbro Evermo Palmerlund (s), Björn Körlof (m), Christer Skoog (s), Sven Lundberg (s), Karin Wegestål (s), Hans Lindblad (fp), Ingvar Karlsson i Bengtsfors (c), Jan Jennehag (vpk), Paul Cizuk (mp), Britt Bohlin (s) och Lars Hjertén (m).

Reservation

Paul Cizuk (mp) anser

dels att den del av utskottets anförande som på s. 2 börjar med "Utskottet har" och slutar med "förordade transportmedel" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med vad som föreslås i motion Fö20 (mp) att riksdagen avslår regeringens förslag att på tilläggsbudget II för budgetåret 1988/89 anvisa ett reservationsanslag på 70 milj. kr. för anskaffning av ett nytt plan för transporter av medlemmar av kungahuset, riksdagen och regeringen m.fl. Enligt utskottets mening skulle en sådan anskaffning inte – såsom hävdas i propositionen – underlätta lösningen av de med sådana transporter förenade säkerhetsproblemen. Ett stort flygplan med högt uppsatta passagerare skulle utgöra ett lämpligare mål för hot och sabotage än de flesta andra för ändamålet möjliga fortskaffningsmedel. Därtill kommer att flygtrafiken enligt utskottets mening bör begränsas i största möjliga utsträckning av hänsyn till miljön. För ifrågavarande resor bör därför, såsom närmare utvecklas i motion Fö20, i största möjliga utsträckning användas främst järnväg och båt. Genom ett sådant förfarande skulle Sverige också påtagligt framstå som ett föregångsland när det gäller att värna livsmiljön.

dels att utskottets hemställan bort ha följande lydelse:

att riksdagen med bifall till motion 1988/89:Fö20 avslår regeringens framställning i proposition 1988/89:125, bilaga 3, om anvisning på tilläggsbudget II för budgetåret 1988/89 av ett reservationsanslag på 70 000 000 kr. till *Anskaffning av transportflygplan.*

